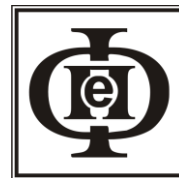

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ БИЈЕЉИНА

**Студијски
програм:**

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА
Одсјек заједничких основа

Назив предмета	ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ			
Катедра којој предмет припада	Катедра за теоријску економију			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
РЕ-03-1-001-1	Обавезни	I	4+3	8,5
Наставник	Проф. др Зоран Мاستило			
Сарадник	Мр Биљана Станивук			
Условљеност другим предметима			Облик условљености	
Нема условљености				
Циљеви изучавања предмета:				
Циљ предмета је упознавање студената са основним принципима тржишне економије. Предмет се изучава у I семестру на свим смјеровима.				
Исходи учења :				
По завршетку курса, студент има основне спознаје о главним економским категоријама. Кроз предмет Принципи економије, студент је упознат са уводним лекцијама из економске методологије, микроекономије, макроекономије и свјетске привреде, које уводе студенте у студиј економије као науке.				
Садржај предмета:				
1. Увод у економију и микроекономија: Економска наука, Економски модели, Економска политика, Правци развоја економске мисли, Укупна и гранична корисност, Максимирање нето користи, Потрошачка равнотежа, Крива индиференције. 2. Тражња и понуда: Појам тражње, Фактори тражње, Ромјерање криве тражње и укупна тржишна тражња, Цјеновна и доходовна еластичност тражње, Појам понуде, Фактори понуде, Помјерање криве понуде и укупна тржишна понуда, Произвођачки вишак, Еластичност понуде 3. Тржиште и цијене: Тржишта и конкуренција, Утицај промјене тражње на тржишну равнотежу, Функција цијене, Тржишна структура, Тржиште фактора производње, Понуда и потражња фактора на конкурентском тржишту, Потребе и добра. 4. Предузеће, производна функција предузећа и трошкови: Неопходност производње, Привредни субјекти, Предузећа, Држава, Фактори производње, Новац у улози фактора производње, Функције и особине новца, Функција производње у кратком и дугом року, Граница производних могућности, Економија обима, Избор оптимума технологије, Изокванта, Фиксни, варијабилни и укупни трошкови, Маргинални трошкови. 5. Максимирање профита на тржишту потпуне конкуренције: Врсте и фукнције прихода, Оптималан обим производње, Максимирање профита – маргинална анализа, Профит, Маргинални приход, маргинални трошкови и маргинални профит. 6. Максимирање профита на тржишту непотпуне конкуренције: Монопол, Маргинални приход, Максимирање профита, Друштвени трошак монопола, Предности монопола, Контрола монопола, Олигопол. 7. Тржиште рада и наднице: Тражња за радом, Еластичност тражње за радом, Ефекат дохотка и ефекат супституције, Продуктивност, Разлике у надницама, Улога синдиката. 8. Улога капитала у економском систему и државно регулисање цијена: Капитал, Штедња, камата и инвестиције, Тражња и понуда капитала, Земља као фактор производње, Економске ренте и трансферни дохоци, Тржиште земље и капитала, Основне интервенције државе, Индиректни утицаји на количине, Директни утицаји на цијене. 9. Економија и екологија у функцији одрживог развоја: Основе концепта одрживог развоја, Глобални приступ односима микроекономије и екологије, Примена, критеријуми и спровођење концепта одрживог развоја, Коришћење отпада као материјалног ресурса.				

10. Домаћи производ и доходак: Предмет макроекономије, Макроекономска равнотежа, Мјерење домаћег производа и дохотка, Расподјела дохотка, Агрегатна тражња и национални доходак, Висина равнотежног дохотка, Мултипликатор,					
11. Банкарски систем и робно-новчано уравнотежење: Карактеристике банкарског система, Монетарна база и монетарни мултипликатор, Понуда и потражња новца, Унутрашња и спољна вриједност новца, Уравнотежење на монетарном тржишту, Робно-новчано уравнотежење.					
12. Незапосленост и инфлација, Екстерналије као феномен у економији: Емпиријски концепт (не)запослености, Појам незапослености и трендови незапослености, Незапосленост у земљама ЕУ и у БиХ, Инфлација – извори, врсте, мерење и контрола инфлације, Однос инфлације и незапослености, Улога екстерналија у алокацији ресурса, позитивни и негативни ефекти екстерналија, Државна регулација алокације ресурса.					
13. Глобализација свјетске привреде, Међународне економске и финансијске институције: Глобализација, Носиоци глобализације, Свјетска трговинска организација, ИРБД, ИДА, ИФЦ, МИГА, Економски проблеми, Незапосленост као глобални проблем.					
14. Сукобљене школе економског мишљења и економија заснована на знању: Специфичности класичне либералне и неокласичне економске теорије, Кензијанско учење о финансирању макроекономског система, Специфичност монетаристичке школе, Неокласично микроекономско учење, Основе сучељавања макроекономских теорија, Знање као интелектуални капитал пословног система, Процес стицања знања, Чување и употреба знања, Управљање примјеном знања у економији.					
15. Закључна разматрања и припрема за испит					
Методе наставе и савладавање градива:					
Предавања: Теоријска и практична настава. На крају сваке теме предвиђена је дискусија као и расправа о текућим сазнањима и новостима везаним за дату тему					
Вјежбе: Свака методска јединица са предавања се рекапитулира и увјежбава и на часовима вјежби.					
Литература:					
<u>Основна литература:</u> Основи економије, Зоран Мاستило, Алекса Милојевић, Бијељина, 2019. Основи економије, Зоран Мастило, Алекса Милојевић, Бијељина, 2014. Основи економије, Алекса Милојевић, Универзитет у Источном Сарајеву, 2006. Основе економије, Светислав Половина, Ђуро Медић, Мединек, Загреб, 2002.					
<u>Додатна литература:</u> Макроекономија, Марко Секуловић, Драгослав Китановић, Слободан Цвјетановић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Испит се ради писмено или усмено у зависности од жеље студента. Испит траје 60 минута.					
Похађање наставе	5	Колоквијуми	60	Завршни испит	30
Активност на настави	5	Семинарски		Лабораторија	
Посебна назнака за предмет:					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Зоран Мастило					
Датум овјере: 14.9.2020.					